ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

v.

ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਕੰਟੇਨਰ ਟਰਮੀਨਲ ਲਿਮਟਿਡ

(2008 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4490)

ਫਰਵਰੀ 14, 2020

[ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962: ਧਾਰਾ 61, 63, 72 ਅਤੇ 150 - ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ - ਦਰਾਮਦਕਾਰ/ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ
ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਚਾਹੇ
ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 61 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਮਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ
ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
- ਹੋਲਡ: ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 28
ਨਵੰਬਰ, 2001, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦਾਮ ਦੀ
ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ - ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਰਕੂਲਰ ਮਾਲੀਆ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ
ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ
ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਇੱਕ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਮਾਲ ਨਾ ਕਿ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ
ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ
ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1. * ਕੇਸੋਰਾਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣਾ ਜੋ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਧੂਆ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ
ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਿਊਟੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਲਈ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਚਾਰਜਯੋਗ
ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ
ਮਿਆਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮਾਲ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 68
ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ
ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਦਰਾਮਦਕਾਰ 'ਤੇ। ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੇ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, *ਕੇਸੋਰਾਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਯਾਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ। [ਪੈਰਾ 14-15] [867--; 868--]

*ਕੇਸੋਰਾਮ ਰੇਯੋਨ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਲਕੱਤਾ

(1996) 5 ਐਸਸੀਸੀ 576 : [1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 77 - ਆਯੋਜਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

2. ਧਾਰਾ 63 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੇਅਰਹਾਊਸ-ਕੀਪਰ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੫੦ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਨੇ 28 ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ, 2001

ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ/ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ/

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੫੦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਪਿਛਲੀ ਗਣਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ /

ਕਮ-ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ। ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ,

ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਆਮਦਨ

ਖਰਚੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਕਮ-ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀਮਡ ਐਕਸਪਾਇਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ

ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਰਕੂਲਰ ਮਾਲੀਆ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਿਲ ਆਫ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ

ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 16-18) [868--]

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 77 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 3

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4490
2008 ਦਾ ਏ.

2005 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 7995 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 28.11.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸਰ. ਏ.ਡੀ.ਵੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ. ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਓ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਚੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਰੀਨ ਖੋਜੂਰੀਆ, ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵਤੇ,
ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੰਖੁਰੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 28 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 17 ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਮੰਗ ਫ਼ਰਵਰੀ
2005 ਅਤੇ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਆਜ @ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ 27,47,146/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੁਸ਼ਾਂਗ ਅਪੈਰਲ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਸੀਟੀਵੀ ਕ੍ਰਿੱਟਾਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਛੇ ਬਿੱਲ ਆਫ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 9 ਸੀ ਫਰਵਰੀ, 2001। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ
ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 19621 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਈਸੀਡੀ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਂਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ੨੮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਫਰਵਰੀ, 2002 ਪਰ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੇ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਦਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ
ਇਹ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ / ਟੈਂਡਰ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (2) ਤਹਿਤ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 1,52,04,176/- ਰੁਪਏ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ
ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ, ਦੂਜੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ
4 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਤੰਬਰ, 2002 ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 1,36,83,759/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਤੀਜੀ ਨਿਲਾਮੀ 7 ਮਈ, 2003 ਨੂੰ 54,44,650/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋਈ। ਇਕੱਲੇ 35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

[1] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਕਟ'

3. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 33 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ 3 ਤੱਕ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਦਸੰਬਰ, 2003। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਟੈਂਡਰ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘਟਾ ਕੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀਸੇਂਟ ਅਗਸਤ, 2004. ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ,
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ 41,44,555/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਕਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਐਕਸ-ਬਾਂਡ ਬਿੱਲ ਆਫ ਐਂਟਰੀ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕੇਸੋਰਾਮ ਰੇਯੋਨ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਲਕੱਤਾ 2 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 105।

4. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2 ਫਰਵਰੀ, 2005 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 2,05,329/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 27,47,146/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।
ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ 11,92,080/- ਰੁਪਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ
ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 4 ਮਾਰਚ, 2005 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 27,47,146/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ, ਵਧੀਕ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ
ਬੋਰਡ ਦਾ 17 ਫਰਵਰੀ, 2005 ਦਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ:

"16. ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 72 (1) (ਡੀ) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਂਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਘਰ ਦੀ ਖਪਤ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਾਂਗ ਗੋਦਾਮ-ਰੱਖਿਅਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

---

2 (1996) 5 576

20. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੁਆਰਾ।

ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਚਾਰਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 (2) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਚਾਰਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਕੇਸੋਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) (ਡੀ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਮਾਲ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਮਿਆਦ (ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹਟਾਉਣਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਡੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਾਧਾ। ਮਾਲ ਦੇ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"13. ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਗੋਦਾਮ। ਅਜਿਹਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹਟਾਉਣਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ
ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ, ਭਾਵ, ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ
ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ।

14. ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਐਂਟਰੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 68 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਲਈ; ਡਿਊਟੀ, ਵਿਆਜ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ; ਅਤੇ ਹੋਮ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼। ਪ੍ਰਬੰਧ
ਧਾਰਾ 68 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਾਧੇ, ਮਾਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਨਾ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 72 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ। ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਇਹ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਤਾਰੀਖ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਲਪਕ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫਰਜ਼
ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਲਈ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਮਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭਾਵ 28 ਫਰਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦਿਨ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਧਾਰਾ 63. ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਗੋਦਾਮ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ-
ਕੀਪਰ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਰ ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(2) ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਕਾਇਆ ਬਣ ਗਏ, ਗੋਦਾਮ -ਰੱਖਿਅਕ ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਮਾਲ ਦਾ ਇੰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਜਿੰਨਾ ਗੋਦਾਮ-ਰੱਖਿਅਕ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 71. ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। - ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਲਈ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੋਦਾਮ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਹਟਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 150. ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ। (1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ
ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚੇ ਜਾਣਗੇ।

ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ -
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ,

ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਜੇ ਅਜਿਹੇ
ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਾਲ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ,

ਮਾਲ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ,

ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਸਤਾਂ
ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 21
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਲਾਵਾਰਸ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਮਾਲ। ਮੈਨੂਅਲ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

7. ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਲ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਲ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ
ਲਈ, ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ
ਲਾਵਾਰਸ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਕੁਸ਼-ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕੀਮਤ (ਮੁੱਲ + ਡਿਊਟੀ) ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ.

ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵੰਡ:

8. ਅਣ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ, ਕਸਟਮ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ
ਖਰਚੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ

ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 150 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ
ਲਾਵਾਰਸ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ,

ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ,
ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ, ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ,

ਮਾਲ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ,

ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅੱਗੇ
ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਸਤਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ 28 ਨਵੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਕੰਟੇਨਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੰਟੇਨਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਆ (ਕੋਨਕੋਰ) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਅਧੀਨ ਲਾਵਾਰਸ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ/ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਕਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਵਸਤੂਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਕਸਟਮ ਹਾਊਸ ਇਸ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਅਧਾਰ।

2. ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ -

ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਪਿਛਲੀ ਗਣਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਦਾਅਵਾ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ

ਕਮ-ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤ। ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ, ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਆਮਦਨ
ਵਿਕਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਏ ਨੂੰ ਕਮ ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਣਦਾਅਵੇ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 150 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ/ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਹਨ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ
ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਬਾਰੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਮਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸੋਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ
ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਮਾਲ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਚਾਰਜ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜੇ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੋਣੀ ਹੈ
ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ
ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 27,47,146/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਅਸਥਿਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ੧੬ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਅਪ੍ਰੈਲ, 2004 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਰੇ ਕਿਰਾਏ, ਜੁਰਮਾਨੇ, ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸੋਰਾਮ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੇ ਕਸਟਮ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜੀ
ਡਿਊਟੀ ਜੋ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਧੂਆ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਉਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਲ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਲਈ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਲਈ, ਚਾਰਜ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲ ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 15 (1) (ਬੀ) ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਾਮਦਕਾਰ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਾਮਦਕਾਰ ਨੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸੋਰਾਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਯਾਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬੩ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਦਾਮ-ਰੱਖਿਅਕ ਮਾਲ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਇੰਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦਾਮ-ਰੱਖਿਅਕ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 63 ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ
ਵੇਅਰਹਾਊਸ-ਕੀਪਰ ਕਿਰਾਏ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਦਰਾਮਦਕਾਰ।

ਧਾਰਾ ੧੫੦ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। 28 ਨਵੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਅਧੀਨ ਲਾਵਾਰਸ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ/ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਿਛਲੀ ਗਣਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ/ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-
ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕੀਮਤ। ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ, ਵਿਕ੍ਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਕਮ-ਡਿਊਟੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ।

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ
ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਰਕੂਲਰ ਇਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਮਾਲੀਆ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਲਈ, ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਿਲ ਆਫ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਏ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੋਰਡ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 21 ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 20 ਨਵੰਬਰ, 2011 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰਜੀਹ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਜਸਟ ਕਰੋ
ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 (2) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ 27,47,146/- ਰੁਪਏ (27 ਲੱਖ 47 ਹਜ਼ਾਰ ਬੀ ਰੁਪਏ) ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ 146) ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ,
ਇਹ ਰਕਮ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਲਈ ਸੀ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

